

Конгрес Українських Націоналістів

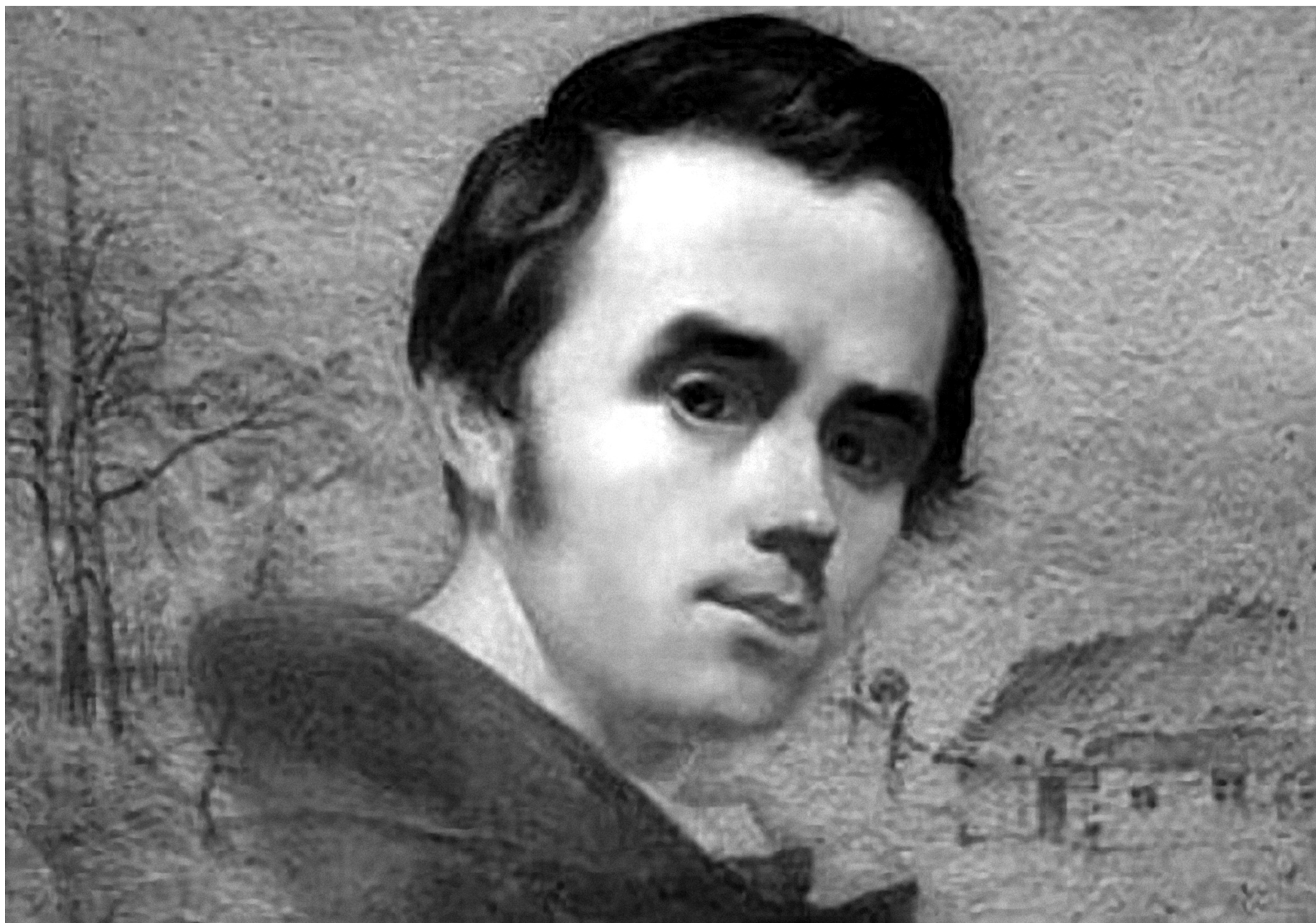
Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 6 березня 2014 року № 10 (537)

9 БЕРЕЗНЯ ВИПОВНЮЄТЬСЯ 200 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ГЕНІЙ УКРАЇНИ

Тарас Шевченко: *«Я так її, я так люблю // Мою Україну убогу, // Що прокляну святого Бога, // За неї душу погублю!»*

Тарас ШЕВЧЕНКО

ЗАПОВІТ

(В автографі Шевченка заголовка нема)

Як умру, то поховайте
Мене на могилі,
Серед степу широкого,
На Вкраїні милій,
Щоб лани широкополі,
І Дніпро, і кручі
Було видно, було чути,
Як реве ревучий.

Як понесе з України
У синєє море
Кров ворожу... отоді я
І лани і гори –
Все покину і полину
До самого бога
Молитися... А до того –
Я не знаю бога.

Поховайте та вставайте.
Кайдани порвіте
І вражою злою кров'ю
Волю окропіте.
І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій
Не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом.

25 грудня 1845 в Переяславі

Ювілей Шевченка – на Майдані

У неділю, 9 березня, після покладання квітів до пам'ятника Тарасові Шевченку, вшанування його 200-ліття розпочнеться на Майдані о 14 годині і завершиться о 22-ій. У рамках свята відбудеться презентація фільму Сергія Проскурні «Тарас Шевченко. Ідентифікація».

 УКРАЇНА – ПОНАД УСЕ!

ПУТІН! «З МОСКОВСЬКОЇ ЧАШІ МОСКОВСЬКУ ОТРУТУ», ЯКУ ГОТУВАВ ДЛЯ УКРАЇНИ, ВИПИЙ САМ!

Такий «привіт» від українців для В.Путіна сьогодні саме на часі. Безсмертний Тарас Шевченко – наша сатисфакція перед світом. Він учив нас найголовнішої науки: не коритися ворогові, безпощадному, лютому, кривавому, навіть ціною свого життя. Він став на сторожі кожного народу, для якого найвищою цінністю є свобода.

Поему «Кавказ» Шевченко присвятив своєму другові Якову де Бальмену, якого цар послав проливати кров «не за Україну, а за її ката», змусив випити «з московської чаші московську отруту» і – загинути. Кавказці читають цю поему – українською мовою – напам'ять. Кажуть, жоден поет світу їх не розумів так, як наш Тарас, і не вболівав так за їхню свободу, як Великий Українець. Символічно, що Герой Майдану із когорти Небесної Сотні Сергій Нігоян читав євромайданівцям саме «Кавказ».

І вам слава, сині гори,
Кригою окуті,
І вам, лицарі великі,
Богом не забуті.
Борітеся – поборете,
Вам Бог помагає.
За вас правда, за вас слава
І воля святая.

Ці пророчі слова здатна збагнути лише висока духом людина. Покручі, злочинці від них шаліють, бо усвідомлюють свою нікчемність, відчувають, що ниців та убогих душею не прощає Всевишній, бо щиро каятись вони не вміють, а підступна олжа – то від лукавого.

Загроза, яка нині нависла не лише над Україною, а над Європою, іде від Путіна. Його називають породженням Сатани. Або порівнюють із Гітлером. Кажуть, у них багато спільного: і в нелюдських вчинках, і їх мотивації. Можливо, справді біснуватий Адольф є ідеалом для В.В.П. Цю версію дотично підтверджує і сам Путін. Коли він заявив, що найбільшою трагедією XX століття є не дві світові війни, не Голокост і не Голодомор, а крах імперії зла – СРСР, мабуть, здригнулися живі і мертві від цинізму і блюзнірства «вождя». Він, схоже, може запросто, знічев'я розглядаючи «чорну скриньку», натиснути на ядерну кнопку. І так очевидно, що людське життя для нього нічого не вартує і нічого святого ні в душі, ні за душею в нього нема. Днями Путін пригрозив, що українських жінок і дітей російські війська будуть використовувати як живий щит – «самі стануть позаду них».

Як сказав відомий телеведучий, Путін відрізняється від Гітлера лише тим, що в того не було 40 млрд. доларів… Ці слова звучать як перестрога. Найбільшою трагедією для людства у XXI столітті може стати той самий, біснуватий, з ядерною кнопкою…

Марія БАЗЕЛЮК

НА СПОЛОХ!

УКРАЇНА В НЕБЕЗПЕЦІ

Звернення Всеукраїнської організації «Спілка офіцерів України» до українського народу

Шановні співвітчизники! Брати і сестри! Україна в небезпеці! Президент Російської Федерації Володимир Путін розпочав неприховану збройну агресію проти нашої Батьківщини, порушивши усі норми міжнародного права, додатково до наявних в Криму військових підрозділів ЧФ РФ, увів до Криму спецпідрозділи Збройних Сил Російської Федерації.

Таким чином, Російська Федерація продовжує розпочату ще у січні 1918 року за наказом Голови Раднаркому Російської Федерації Володимира Леніна війну проти незалежної України. Ми шануємо подвиг героїв Крут, молодих патріотів України, які поклали голови в боях проти російських окупантів, захищаючи підступи до Києва, столиці України, рятуючи Уряд УНР.

Вся історія України XX століття після героїчної битви під Крутами яскраво свідчить про жорстоке криваве нищення окупаційним владним більшовицьким режимом Російської Федерації, який окопався в Кремлі, Українського народу. Штучні голодомори 1921–1922 років, 1932–1933 років, 1947–1948 років та репресії протягом всього панування комуністичного режиму забрали життя десятків мільйонів українців, спричинили знищення сотень тисяч самодостатніх сільських господарств українських селян, чим підірвали основу самовідродження української нації на сході і півдні України. Під час Другої світової війни у 1939–1945 роках втрати українців склали близько 45 відсотків від загальних втрат усіх народів колишнього Радянського Союзу. Безпрецедентні втрати української нації протягом панування в Україні окупаційного російського комуністичного режиму є Геноцидом, який засудили всі цивілізовані держави.

Національно-визвольна боротьба українців у 2013–2014 роках по праву здобула повагу в усьому Світі, окрім Російської Федерації, в якій кремлівські імперіалісти ніяк не можуть змиритися з новим цивілізаційним вибором Українського народу, спрямованим на забезпечення поваги до прав людини, свободи слова, чесного судочинства, вільного пересування, прозорості влади, підконтрольної народові, реалізації соціальних гарантій громадян та пристойного рівня життя Українського народу.

Втративши можливість повернути Україну під владу Російської Федерації через національну зраду Віктора Януковича, кремлівські владоможці вирішили здійснити це у спосіб збройної агресії, порушивши усі норми міжнародного права. Але українські військовослужбовці, вірні своїй присязі, сміливо і професійно протистоять окупантам!

Шановні співвітчизники! Ми маємо шанс, даний Богом, відстояти честь, свободу, незалежність і цілісність України. Цього вимагає історична пам'ять про героїв, що в різні часи полягли за волю України. Це вимагає наш обов'язок перед героями Небесної Сотні!

Всеукраїнська організація «Спілка офіцерів України» закликає:

Всіх, хто за станом здоров'я спроможний фізично встати на оборону України, з'явитися на збірні пункти місцевих військових комісаріатів і вступити до лав Збройних Сил України, всі інші – записуються до лав самооборони.

Всі на захист свободи, незалежності і територіальної цілісності України від московських окупантів!

Всі на оборону України!

Слава Україні! Слава Героям!

За рішенням Проводу ВГО
«Спілка офіцерів України»
Є.ЛУПАКОВ,
Голова Всеукраїнської організації
«Спілка офіцерів України»
народний депутат II скл., капітан 1 рангу

ГЕРОЯМ – СЛАВА!

МАРШ ХОРОБРИХ

Українська бригада тактичної авіації прямує до своїх літаків

Окупаційні війська Росії блокують військовий аеродром у Бельбеку. Озброєні до зубів контрактники хизуються автоматами і кулеметами, погрожуючи застосувати їх на ділі. Українські військовики мають наказ не стріляти і, зціпивши зуби, його виконують. Іншими словами, вони захищають Батьківщину своїми тілами. Та всякому терпінню є межа.

У вівторок наші пілоти вирішили повернути собі свої літаки. Бригада тактичної авіації в повному складі, без зброї, вирушила на свої заблоковані робочі місця. На чолі колони – командир і прапороносці, які несли знамена України та військової частини. Українські лицарі співали Державний Гімн і відважно, під дулами російських автоматів, крокували вперед.

Їхню ходу вже назвали маршем хоробрих. Для мільйонів українських юнаків і дівчат вони стали прикладом незламності, зразком поведінки справжніх чоловіків, якими завжди захоплювалися жінки. Окупанти намагалися зупинити їх пострілами вгору, погрозами стріляти на ураження – по ногах. Але ніщо не зупинило наших героїв. Мабуть, для них це була та зоряна мить, коли честь для чоловіка важить більше ніж життя.

Наші хлопці таки потрапили на свої робочі місця. Ми пишаємось вами, лицарі честі. Слава вам!

Ольга ДМИТРЕНКО

Російські окупанти готові стріляти по наших

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

ІНТЕРВЕНЦІЯ

Україно моя! Мені в світі нічого не треба,
Тільки б голос твій чути і ніжність твою берегти

Андрій Малишко, «Україні»

Російська інтервенція в Україні вступила в нову фазу – тепер уже неприхованої, відкритої інтервенції із блокуванням і захопленням українських військових частин, штурмом штабу і підрозділів ВМС України, створенням у Криму колаборантського уряду. Все це – під супровід по-геббельсівськи супербрехливої пропаганди звільнених від совісті та моралі російських політиків і журналістів.

Насправді Кремль готував війну проти України і розпочав її аж ніяк не минулого тижня. Ще всередині 90-х років минулого століття у Воронізькій області та Підмосков'ї почали працювати центри підготовки диверсантів для підривної діяльності на території України, зокрема, в Криму. Про це знала українська влада, і, думаю, вживала якісь контрзаходи. Що б не казали, але тоді і СБУ, і Служба зовнішньої розвідки, і ЗСУ все-таки працювали в ім'я національної безпеки України. Скажу більше. Тодішні силові структури сьогодні нейтралізували б Константинових – Аксьонових, а з ними й всю кримську «самооборону» путінського розливу з таким же успіхом, як свого часу Мєшкова чи провокацію на Тузлі.

STOP RUSSIAN AGGRESSOR
ADOLF
PUTIN
HANDS OFF UKRAINE

Плакат Майдану

Але 2010 року до влади в Україні прийшли «дикі» люди. Вони не вважали Україну Батьківщиною, а лише територією для пограбування. В душі вони були холуями, які мріють про золоті обладунки не тільки для своїх мармиз, а й для унітазів – навіть якщо для марнославства доведеться продати в рабство всю країну. Вони поповнювали свої ряди продажніми «легіонерами», переважно з лав БЮТу, на кшталт Портнова. Головним критерієм для формування владних структур було україноненависництво. Ну, для силових, це й російське громадянство. Москва не церемонилася з Януковичем і «делегувала» діючих офіцерів російських спецслужб для руйнування українських. Вони отримували найвищі керівні посади в українських силових структурах, а Банкова не сміла їм і нагадувати про зміну громадянства. А й справді, не на Україну ж працювати вони сюди приїхали, міркував головнокомандувач. В.Янукович так не довіряв українцям, що навіть начальника особистої охорони «виписав» із Росії. Без українського громадянства руйнували національну безпеку України очільники СБУ І.Калінін («батько» тітушок) і О.Якименко (прямо причетний до розстрілів Небесної Сотні). Розкрадали і знищували Збройні Сили України російські «піддані» – чи то за походженням чи за паспортом – Д.Саламатін і П.Лєбєдєв. Юридичну підтримку Г.Ілляшову, начальникові Служби зовнішньої розвідки, який фактично повністю поставив її під контроль ГРУ, надавала його дружина Олена Лукаш – як міністр юстиції. Так в Україні не стало державних таємниць від Кремля. Останній відряджав «пачками» до Києва ефесбешників, які не лише зруйнували наші силові структури, а й спотворили душі людей. На жаль, усі вони спокійно залишили Україну. Тож тепер нове керівництво силових структур начебто шукає шпигунів і завербованих у своїх лавах. Бог в поміч.

На усіх силових акціях – побоїщах, пожежах, масових розстрілах людей, провокаціях, що сталися під час Революції Гідності, лежить такий виразний слід російських спецслужб, що жодні документальні підтвердження, аби переконатися в цьому, не потрібні. Вони знадобляться хіба що в суді. Кілерів, чи то пак, снайперів, натренованих саме для масових розстрілів людей, також завезли з Росії, частково, в рядах «Оплоту» Кернеса. Загони, що ми називаємо тітушками, які формували люди Калініна, значною мірою також складалися з російських «легіонерів» (тому в їх середовищі часто звучала специфічна «русская речь»). Як штурмовики, вони брали участь у погромах і вбивствах людей. Значна їх частина базується в «місцях дислокації» – в Криму, на Харківщині тощо, очікуючи на команду з «центру». До тих загонів, які били вітрини, нападали на людей, грабували, посилали підлітків і юнаків з неблагополучних сімей, або шукачів пригод. Часто такий собі «гітлерюгенд» працював за «харчі», гроші давали лише на розваги.

Закінчення на 5-й стор.

Наші корпункти

Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71
Дніпродзержинськ	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87
Дніпропетровськ	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Кривий Ріг	Мельник Олександр	(096) 298-19-56
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Салтиченко Михайло	(067) 942-64-71
Одеса	Ролінський Володимир	(095) 678-76-73
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 54-64-07
Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

УКРАЇНСЬКІ ЛИЦАРІ

МУЖНІСТЬ – У СПАДОК

Діда Степана та бабу Олену, які проживали у селі Сілець Камянка-Бузького району, на Львівщині, енкаведисти за активної підтримки і зради місцевих «стрибків» та їх лідера-зрадника, сусіда Дацишиних, забрали у сталінські катівні. Господарку спалили. Операція по виселенню Дацишиних передбачала знищення сім'ї повністю. Арештована і запроторена за грати на десять років старша дитина сім'ї Ганна, учасниця підпільної боротьби. А от батькові Богдана, на той час молодому, гарному юнакові, вдалося втекти з під «лап» та автоматних черг карателів-НКВДистів. Така була воля Господня, щоби вже багато років пізніше Петро створив сім'ю, у якій народилося троє діточок. Старший Омелян, середуща донька Надя і наймолодший – наш герой Богдан.

Богдан ДАЦИШИН

Доля розпорядилася з родиною посвоєму. Коли наймолодшому у сім'ї Богдану було лише два роки, його батька Петра знаходять мертвим у річці Західний Буг. Очевидці тихо поговорювали, що людині втопитися допомогли, виднілися ознаки насильства. Був щирим і правдивим, відкрито висловлював своє ставлення до радянської влади. Виростав Богдан напівсиротою.

Ще пізніше трагічно загинув брат Богдана, Омелян. Сестра Надя в пошуках куска хліба багато років тому подалася на заробітки в далеку Італію, там є по сьогодні. Богдан залишився з мамою, забезпечує її старість, єдиний з сім'ї, хто залишився поряд.

Богдан їздить на заробітки в далекі і недалекі краї, однак вибирає місця, щоби бути ближче до старенької матері. Почувши про те, що Україна повстала за правду, за гідність, залишає роботу, по дорозі роздобуває бронежилет і летить до столиці, до Києва, боронити честь і незалежність рідної землі…

У цей трагічний день, на вулиці Інститутській, куля снайпера пробила його українське тіло. Цілився провладний виродок у шию. «Бог тебе уберіг, сину», – сказали лікарі. Доля міліметра, навіть неповна його одиниця, відділяла смертоносний метал від сонної артерії. Куля розтрощила плече, проломила ребра, зачепила легені і вийшла назовні.

Мабуть, дідо Степан разом з бабусею Оленою, батько Петро, брат Омелян стояли навколішки у цю хвилину перед Господом, там, на небесах, і впросили його не забирати Богдана від старенької матері, бо хто залишиться біля неї… Господь послухав, змилостивився…

Богдан вижив. Побратими, ховаючи його від оскаженілих беркутівців, доправили його до Львова. За інформацією Романа Дідуся (який сам багато днів провів на Майдані), заступника Голови Конгресу Українських Націоналістів, друга дитинства, (сім'ї Дідуся та Дацишиних проживають у с Сілець Камянка-Бузького району, хата в хату), і побратима Богдана, сьогодні лікарі Львівської лікарні борються за його здоров'я. Кажуть, жити буде.

Друзі Богдана з Небесної Сотні залишили його тут, на землі, щоб він продовжував справу, розпочату ними на Майдані. Наказ до виконання: очистити землю українську від нечисті, від сраму і поганства, від сатаністів і казнокрадів, в яких би вони одностроях не були. Богдан це буде робити, разом, разом з нами усіма. Всевишній у черговий раз дає нам, українцям, шанс. Скористаймося з нього. В ім'я земляків Богдана, 199 хлопців і дівчат із села Сілець, що віддали життя за незалежність України у минулому столітті, в ім'я його діда і бабці, що витерпіли муки від московської орди, його батька і брата, в ім'я вічної пам'яті про «Небесну Сотню», побратимів Богдана Дацишина, Богдана – Героя!

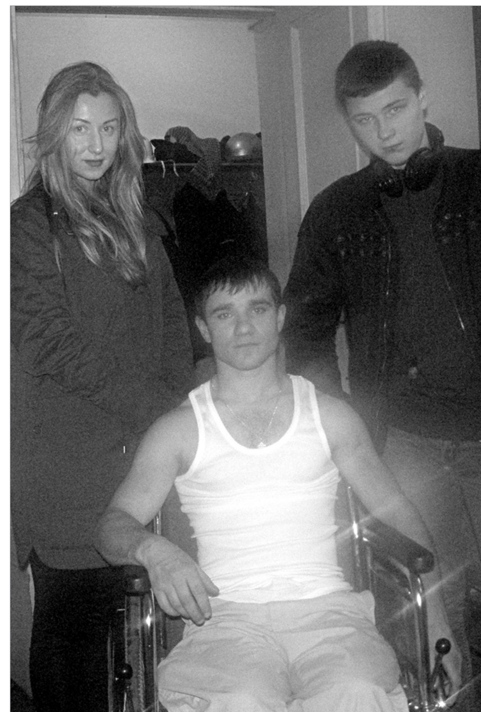
Ігор ПОЛОМАНИЙ

ГЕРОЇ МАЙДАНУ І ВОЛОНТЕРИ

Я, та мій супутник Роман – волонтери. Роман студент, а я працюю. Рішення прийти до лікарні та допомогти героям Майдану та лікарям було продиктоване покликом серця.

Увійшовши до лікарні, я намагалася знайти будь-яку роботу для себе. Мені хотілося бути максимально корисною. Через деякий час до мене підійшов Роман, ми почали розмовляти про ситуацію в лікарні. Я розпитувала, скільки постраждалих в лікарні, в якому вони стані, яка допомога наразі потрібна. За розмовою не помітила, як до нас під'їхав інвалідний візок, у ньому сидів хлопець років за двадцять на вигляд. У той момент я ще раз дуже чітко зрозуміла, все це не сон, протистояння між владою та народом понівечило багато життів, проте хлопчина, з чистими і добрими блакитними очима давав мені віру в те, що все буде добре, тому що Україну захищають такі як він!

Віталік Корольов, 1990 року народження, приїхав з Дніпропетровська на Майдан 25 грудня минулого року підтримати мирну акцію. Ще тоді він зрозумів, після тих

Катерина М'ЯСОЄДЕНКОВА, волонтер, Віталій КОРОЛЬОВ, герой Майдану, Роман ЛАБА, волонтер

страшних перших подій, що залишитися на Майдані пліч-о-пліч зі своїми братами по крові – це його найважливіший обов'язок.

Тоді ніхто не міг передбачити, що мирне існування Майдану та його однодумців перетвориться на страшну картину зради. Ранок 18 лютого розпочався сонячною дниною, проте радість того ранку була оманливою. Спецпідрозділ «Беркут» розпочав свій черговий наступ.

«Далі все було наче одна мить... – каже нам Віталій Корольов, – вони почали наступ на людей, на барикади, нам залишалося оборонятися. Відтісняючи «Беркут», я і мої соратники опинилися на вул.Інститутській, де і почався нищівний розстріл. Стріляли звідусіль… Я бачив як наші хлопці зі щитами просто падали і не рухались. Було страшно і незрозуміло… Куди бігти і як бути. А далі я нічого не пам'ятаю… – розповідає Віталій. Багато наших загинуло в той день, відстоюючи честь і гідність своєї Батьківщини. Проте ми готові були стояти до кінця!».

Віталік опинився в Київській міській лікарні №12. На полі бою йому вдалося ухилитися від ворожої кулі, але граната все ж зачепила його. Віталій не відчуває своїх ніг, проте впевненість у тому, що це минеться, не полишає його. Він будь-якої миті готовий підвестися і стати пліч-о-пліч з тими, хто був з ним весь Майдан! Він готовий, бо вірить у краще майбутнє для своєї країни, готовий, бо він – Українець!

Катерина М'ЯСОЄДЕНКОВА, волонтер

НЕЛОЖНИМИ УСТАМИ

ХАРКІВ НАПЕРЕДОДНІ ПРОЩЕНОЇ НЕДІЛІ

За 15 хвилин до штурму Харківської ОДА побачила, як афганці, мужики в уніформі 40–50-ти років, яких прислав для наведення порядку міністр МВС Аваков, виходять із установи і проходять за територію КПП. За декілька днів до цього хлопці розповідали, що їм вони пропонували величезні кошти, щоб ті залишили приміщення. Думаю, причина у тому, що влада не встигла знищити якісь документи, які рівною мірою не вигідні ні Гепі з Допою, ні Авакову з його оточенням. Близько 11.30 Василь Хома, керівник апарату ХОДА, на підвищених тонах попередив, що усі, хто не полишить територію ОДА, потраплять у м'ясорубку. Тобто штурм був передбачений, і про це певно знали представники колишньої опозиції. На момент штурму в середині ОДА були хлопці з Правого сектору, волонтери, молодь, школярі і дівчата. Підкреслюю, жодного представника опозиційних партій не було. Я їх побачила вже у лікарні Невідкладної хірургії.

Автор після описаних подій

Як усе починалось? До кордону міліції під ОДА по першій годині підходило все більше агресивних людей. Кричать, обзивають, обіцяють вбити і спалити. Серед них багато на вигляд симпатичної молоді, жінки з дітьми. І поряд з ними – зеківські покоцані пики. Вони разом скандують «УПА-параша» – «Дави хохлів» – «Харків-Росія». На всі їх провокації ми не реагуємо. Стоїмо мовчки. В наш бік полетіли каміння. Заходжу в приміщення, телефоную друзям, знайомим, щоб підтягалися під ХОДА. Кажу, що біля міліційного кордону прибуває гопників. Зараз уже біля п'ятисот. Говорю і чую вибух. Забіг хлопчик, лице червоне, потрапив під газову атаку. Встигли напоїти його молоком. Другий тягне ногу… Поранення від розірваної гранати. Хлопці з Правого сектора, добровольчих сотень на ходу натягують шоломи, розбирають палиці і вибігають.

Через вікно гардеробної летить каміння. Жінок і дівчат просять перебиратися на поверхи вище. Витягнули до вхідних дверей пожежний рукав. Вода то тече, то не тече. Кричать: «Відкрийте воду…» Гопники вриваються через розбиті вікна. Хлопці з вулиці відступають у приміщення і за ними через центральний вхід суне хмара тітушек. Ми побігли на другий поверх. Бачу, дуже якось спокійно, урочисто спускаються сходинками Жадан із сліпим журналістом радіо «Свобода» Володимиром Носковим. Хлопці відкрили над першим поверхом вікно. Ловили нас знизу. Приземлившись, побігли до паркану. Поки інші перелазили, побачила, що з боку площі Свободи тітушки повалили чавунний паркан і біжать на нас. За хвилину вони вже були поряд. Розлючені обличчя, червоні очі, широко відкриті, як чорні дірки, роти. Били спочатку кулаками, потім ногами. Чую, хтось кричить: «Не добивайте. Вона має на камеру покаятися. І на сцену.» Піднімаюсь, у дворі в альтанці, бачу, перев'язують поранених. Дівчинка перекисом витерла кров з-під носа, поклала тампон на око. У супроводі колорадських виходжу на Мироносицьку. Там вже повно прихильників «законно обраного Гепи і законно призначеного Допи». Обступили, взяли в кільце. Не бомжі, не алкаші, не зеки. Пристойно одягнені люди зовсім не пролетарського вигляду. Плювали в обличчя, кричали, що зараз мене, суку фашистську, розірвуть на шматки. Пробували поставити на коліна – я їм порадила, щоб краще вже били. Цікаво, страху перед озвірілими людьми не було. Пробувала довести, що ми зайняли ОДА, аби у Харків на керівні посади призначили чесних людей, а не корупціонерів, якими є не лише колишня а, значною мірою, нинішня влада. По дорозі до сцени, куди мене вели для «покаяння», дорогу перегородила «Швидка». На моє подивування, конвоїри погодились мене їм передати. Та, навчена київським досвідом, я в неї не сіла. Втекла до своєї Свято-Дмитрівської церкви. А там владика Ігор, отець Віталій, і лікарі, і москаль, і всі-всі, одне слово, моя справжня родина, з якою Христос у душі і певність, що Добро переможе.

Ольга РІЗНИЧЕНКО

ДОЛЯ ГЕНІЯ

А ЩО, ЯКБИ ШЕВЧЕНКО...

Люди схильні переоцінювати вплив обставин і недооцінювати опір обставинам

Євген СВЕРСТЮК

Ми схильні вірити, що в житті людини немає випадкового. Що доля проявляється через випадок. Ми віримо в покликання...

Коли йдеться про великих людей, то їх призначення здається очевидним. Усі сприятливі і несприятливі умови допомагають реалізувати їх місію...

А тим часом саме долю великих, особливо Шевченкову, схильні перегравати чи то з мотивів «допомогти» йому, чи то зі співчуття, особливо, коли читаєш такі рядки:

Дурний свій розум проклинаю,
Що дався дурням одурить,
В калюжі волю утопить...

І вже в силу того, що біографія нам добре відома, пробуємо розігрувати інший варіант життя того, хто від самого народження вже мав на чолі ознаки долі.

Особливо спокусливі міркування про виїзд Шевченка до Рима на навчання. Адже там уже по суті був цілком реальний план виїзду до сонячної столиці, яку Гоголь назвав «батьківщиною душі»...

І тут кортить погратися в уявні сюжети, щоб побачити поета з іншої перспективи, щоб гостріше відчути його опір оточенню.

Справді, що, якби не викупили Тараса з кріпацтва?

А що, якби не донос Петрова?

До речі, а яка дорога Петрова?

Чи випадкова та катастрофа 1847 року?

Припустімо, Шевченко поїхав до Рима...

А що все ж таки стоїть за словами: «не так тії вороги, як добрії люди: і окрадуть, жалкуючи, плачучи, осудять».

Що чекало Шевченка, якби не врятували його і не вирвали з казарми?

Люди схильні переоцінювати вплив обставин і недооцінювати опір обставинам.

Шевченка врятувало вже те, що його доля закинула до Петербурга, де було велике зосередження української інтелігенції.

Якби не знайомство із Сошенком, було б якесь інше знайомство з мистецьким світом.

Така яскрава особистість не могла розминутися з Академією мистецтв і з земляками, які трималися тоді разом, бо ж «навколо московщина, кругом чужі люди...»

Звичайно, знайомство з Карлом Брюлловим і його середовищем – це найсприятливіша атмосфера для входження у світ культури і відчуття подиху свободи.

Про це Шевченко писав у своїй автобіографії: «Сувора українська муза довго цуралася мого смаку, спотвореного життям у школі, у панськім передпокої, на заїжджих дворах і міських квартирах; але коли подих свободи повернув моїм чуттям чистоту перших літ дитинства, проведених під убогою батьківською стріхою, вона, спасибі їй, обняла і приголубила мене на чужині».

Усе це так, але ж «Реве та стогне Дніпр широкий» написаний за рік до викупу з кріпацтва...

Шевченко як особистість уже був цілком сформований, і в пам'яті його було все те, що ми бачимо в «Кобзарі» 1840 року. І зустріч з Євгеном Гребінкою, і знайомство з Квіткою-Основ'яненком було неминуче. Отже, визнав Шевченка не тільки Карл Брюллов. І патріотичні настрої, і романтика в атмосфері часу, і зацікавлення історією України в українських колах, і неодмінне знайомство з «Історією русів», і пам'ять про гайдамацькі історії з розповідей діда.

Словом, Шевченко уже був у полоні української стихії. Але ще «не знав, сіромаха, що виросли крила, що неба дістане, коли полетить...»

Сталося так, що за два роки життя на волі Шевченко видав книжку «Кобзар» і був, попри закиди за українську мову, фактично визнаний справжнім поетом, навіть «малоросійським Бояном». В Україні ширилася слава про народного поета. Вона росла і росла з роками. А особливо доходило до обожнення його імені після перепоховання.

Отже, до поета «від Бога» не випадає ставити питання, яким би він був за інших обставин. Він – є.

Із доносу Петрова посилилася в Україні жандармська пильність та активність. Власне, почалися гоніння на українське слово і підозри українців у неблагонадійності.

У доносі Петрова і в матеріалах слідства одверто акцентується національні звинувачення з усією серйозністю.

Звинувачення в українському націоналізмі – за термінологією по-революційною.

Що ж стосується самого донощика, то він був приголублений жандармським III відділенням. Там теж розуміли, що то за сорт людей... Ходили чутки, що граф Дубельт, керуючий III відділом імператорської канцелярії, в минулому загравав з лібералізмом, а коли вже став професійним гонителем, то все ж таки донощикам відміряв гонорари з натяком на 30 юдиних срібняків (то по 30 руб., то по 300).

Алексей Петров за донос одержав 300 руб. сріблом і ще 300 сріблом при відправці в Олонецьку губернію на заслання.

У слідстві над Кирило-Мефодіївцями Дубельт проявив жандармську підступність і грубість.

А про Петрова ходили перебільшені чутки, що його нібито недооцінили. В одній недавній публікації навіть було посилання на відгук міністра Валуєва, який похвалив Миколу I за немилість до донощика Петрова...

Тим часом Шевченків біограф Олександр Кониський з'ясував ту справу достеменно, бо вона таки повчальна.

На службі у III відділенні Петров викрав якийсь документ і вкупі з доносом на Дубельта одіслав його цареві як «доказ, що в III відділенні за гроші можна добути все». Цар звелів вистежити донощика, слідство довело, що донос зробив Петров. Він повинився і признався, що писав донос, керуючись помстою. Цар звелів кинути його у фортецю на 1 рік, а потім заслати під нагляд поліції в Олонецьку губернію аж до 1870 року. Помер у злиднях, пробиваючись випадковими заробітками.

Що ж стосується поета, то у нього доля євангельського світильника, якого не заховають під стіл, а таки ставлять на підсвічник, щоб він світив усім і щоб далеко було видно...

Судячи зі спогадів сучасників, Тарас Шевченко читав свої твори навіть у присутності зовсім чужих, що в поліційній державі не могло бути прихованим.

Віктор Аскоченський, професор і журналіст, згадує, як він, проживаючи в будинку генерал-губернатора Бібікова, запросив Шевченка на чай. Між гостями був й жандармський офіцер. Поет прочитав деякі свої твори, зокрема й уривки з «Єретика».

– Ех, Тарасе, – налякано сказав господар, – покинь, а то не доведуть тебе до добра отакі погані вірші.

– А що ж мені зроблять? – спитав Шевченко.

– Москалем тебе зроблять.

– Нехай, – відповів Тарас і, махнувши рукою, почав читати ще кращі речі.

Порятунком було б молодому поетові і художникові виїхати за кордон. Стипендію молодим художникам давала Академія мистецтв. Переважно тим, що цілком посвятили себе малярству, як наприклад, приятель Тараса Штернберг.

1847 року Шевченко вже готувався до виїзду в Італію. На цей раз він був обраний не за малярський хист і навіть не за поетичний, а як співак-артист. Про вплив особистості Шевченка згадують часто його сучасники, але з тих принагідних свідчень не складається цілісне враження про особу

виняткового світіння в час натхнення. Добрий знавець української пісні, упорядник збірника «Українських народних пісень» Михайло Максимович каже, що він упивався Шевченковим співанням: «Художня натура Шевченка хоч як розкішно виявляла себе і в поезії і в малярстві, але ще міцніше і краще виявлялася вона в співанні українських пісень народних».

Найповніше свідчення про ті співи залишив нам П. Куліш в описі свого весілля, де Шевченко був старшим боярином. Про це пише Шевченків біограф О.Кониський.

«Весільні гості більш за всіх після молодих уважали на старшого боярина, властиво на його пісні. Гостей на весіллі були повні світлиці: гули вони по всіх кутках, мов ті чмелі; інде щебетали, наче горобці, взагалі стояв гомін великий, ось старший боярин, заложивши назад руки, почав ходити по залі та й заспівав:

Ой зійди, зійди, ти, зіронько
та вечірняя.
Ой вийди, вийди, дівчинонько
моя вірная...

Усі гості, почувши, як співає Тарас, ущухли, наче зістався сам тільки співака. Та й співав же він як! «Такого або рівного йому співу не чув я, – каже Куліш, – ні в столиці, ні на Україні. Від того співу занімíла розмова і між старшими, і між молодими: з усіх світлиць гості посходилися до залі, мов до якої церкви. Пісню за піснею співав наш соловей, справді, немов у темному лузі серед червоної калини. Скоро він вмовкав – його зараз благали співати, і душа поета обернула весілля поклонниці його таланту в національну оперу, якої, може, ще не швидко почують в Україні! «Молода княгиня» на спомин того вечора подарувала поетові дорогий клейнод, дорожчий з усього добра, яке коли мала, свою квітку вінчальну».

Але головне, що від того співу на два голоси з Кулішевою молодою Олександрою Білозерською засвітилася ідея про виїзд Шевченка за кордон.

«Сам Шевченко і його приятелі, найпаче така тямуща людина, як Куліш, розуміли потребу поїхати Тарасові на кілька років за границю, та ще там повчитися малярській штуці; побачити великі твори великих майстрів малярства; побачити красу природи в Італії. На перешкоді оцій потребі стояла перш за все недостача коштів; а потрохy і труднація з тодішніми порядками російськими при добуванні паспорта на виїзд...

...Отоді-то Олександра Михайлівна Кулішиха і обізвалася зі своєю щедрою запомогою в справі поїздки Шевченка за границю. Вона прохала, щоб Шевченко її коштом поїхав за границю. Свої предківські, що переховувалися в роді Білозерських, може, ще з часів польської руїни, перли, коралі, намиста, перстені і сережки та віно її грошеве – три тисячі карбованців – усе те бажала вона повернути на поїздку Шевченка, аби він три роки пробув за границею. Треба було тільки умовити Шевченка, щоб він згодився прийняти на щастя України оцей щедрий подарунок.

Хоча Шевченко до подарунків, та ще грошевих, був людина вельми щепетильна, одначе в сьому разі не вельми трудно було умовити його, щоб поступився на користь рідного краю. Міркуючи коло сподіваного учительства на університеті і поїздки за границю, наш поет-художник далеко сягав думками в будущину. Перед ним мріла вже у Києві українська Академія художеств. Умовити Шевченка прийняти подарунок Олександри Михайлівни взявся Куліш. Він почав говорити йому, що він яко артист-маляр буде у Києві самітником, а самітність – діло відоме, не підбадьорює, а пригноблює дух чоловіка, і вона не дасть йому розвинути свій смак художницький до повної повні.

– Та ні по чому ж і б'є, як не по голові, – мовив Шевченко насупившись і вельми стукнув кулаком по якійсь товстелезній книжці.

Тоді Куліш сказав йому, що коли він роздобуде собі художницького паспорта за границю, то гроші йому будуть видаватися три роки, а скарбничим буде він, – Куліш; нехай тільки поет не допитується, звідкіль взялися ті гроші. Почувши се, Шевченко зрадів простодушно, як дитина. Стали думати про паспорт. Справа ся, хоч і здавалася мороковатою, але між панами, каже Куліш, тоді було більш схожих на людей, ніж опісля, як розпочалася українська мартирологія. Поетові між ними жилося не згірш, і була надія повна уладнати справу з паспортом». (О.Кониський. Тарас Шевченко-Грушівський.)

Але, як каже народне прислів'я, судженого і конем не об'їдеш.

Тут ще можна було б поставити одне велике питання: чи Шевченко без його хреста був би таким самим високим, як з хрестом? І чи міг би поет його кшталту розминутися з хрестом?

Але тут ми виходимо за межі індивідуальної долі. А коли поставити в ряд великих, людей з високим покликанням, то усі вони різні, але хрест їм додає висоти. І та джерельна сила Богом даного таланту і обов'язку голосити правду веде їх дорогою вузькою і нагору...

Одна з найбільших Шевченкових загадок є загадка його слави, і то прижиттєвої. Шевченка любили. Його любила слава. Цікаво, що сам він наче зовсім не дбав про неї, як той старець у «Невольнику»...

А в третього, як у старця,
Ні хати, ні поля
Тільки торба, а з торбини
Виглядає доля —
Як дитина; а він її
Лає-проклинає.

Загадка Шевченкової слави – то особлива тема. Вона множила число і прихильників, і ворогів. Чому полчища ворогів, і колишніх, і теперішніх розсіваються?

З одного боку, Шевченко мав багато друзів, прихильників і захисників... Тільки ж сила їх була маленькою проти тієї державної сили Російської імперії.

Ще більша несумірність була в червоній імперії, де поет був просто використаний силою ворожою. Захисників Шевченка і його дослідників і послідовників знущально судили 9 березня 1930 року в Харківському оперному театрі!

Звичайно, то був глум над Шевченком і Шевченковою Україною.

Водночас Шевченка вивчали в школах як поета-борця проти царизму і кріпосницького ладу, проти панства і фарисейства.

І це теж був глум над поетом, якого вони не любили і якого боялися.

І в царській імперії, і в червоній імперії захисники поета не мали сили захистити. Але він ішов дивним чином проти течії, і правди його вони не змогли здолати. Цензура калічила, але не вбивала. Фальшиві коментатори перекручували його слово, а воно йшло в люди. А сам Шевченко залишався живий і наче невразимий.

Дивно й те, що від самого початку вже від першого «Кобзаря» йому прощали гірку правду, яку прикро було чути від народного поета.

«Люди гнуться, як ті лози,
Куди вітер віє».
«Люди б сонце заступили,
Якби мали силу».
«А люди хоч бачать, та людям
не жаль».
«А щоб тебе не цурались – потурай їм
брате»
– каже поет Перебенді.
Але сам він не потурав.
Раби, підніжки, грязь Москви,
Варшавське сміття – ваші пани,
Ясновельможнії гетьмани.

Такої позиції не міг дозволити собі жоден поет – до Шевченка чи й після. А виступ його і пророче жорсткий:

О роде суєтний, проклятий.
Коли ти видохнеш? Коли
Ми діждемося Вашингтона
З новим і праведним законом?
А діждемось таки колись.

І що характерно, те укранське панство, яке поет картав і гладив проти шерсті, не оборонялося і, здається, не мстило.

Пророча скорбота присмиряла:

Я ридаю, як згадаю
Діла незабутні
Дідів наших. Тяжкі діла!
Якби їх забути
Я оддав би веселого
Віку половину.

Воно підтримувало його право пророка, покликаного народ повертати обличчям до правди.

Бо що таке виконання заповіту поховати в Україні, як не зусилля маєтних людей, які надають акції урочистого громадського характеру. Вони ж скуповують і зберігають його малюнки і реліквії з усвідомленням того, що роблять національну і богоугодну справу.

Без тих духовних і матеріальних зусиль багатьох українців Шевченків заповіт – то один з його віршів ще від 1845 року. Вірш – без назви, ніде не публікований. Назву «Заповіт» дасть йому професор Микола Костомаров аж у 1867 році. А хід йому дасть українська громада.

З цього видно, що дух пророка, право пророка і силу пророка відчували за Шевченком ще за його життя, а особливо ж після смерті.

Слова національний поет і пророк у нас вимовляють якось непевно, побоюючись патосу і риторики.

А тим часом те слово сказав чи не вперше чоловік вельми критичний і тверезий ще в ті часи, коли не було підстав говорити про мученика гнаного за правду. То був Пантелеймон Куліш, а за ним і братчики, які відчували його незвичайний вплив.

Бо пророк – то не віщун, а той, кому дано бачити і говорити про закрите для інших, голосити велику правду. На правах чоловіка Божого.

Звичайно на голову пророка падає каміння. Але в даному випадку те каміння падає з тієї ж імперської пращі, а не з рук своєї громади.

А все ж таки, що стоїть за словами:

«Не так тії вороги, як добрії люди
І окрадуть жалкуючи, плачучи,
осудять».

Мабуть, за цими словами стоїть доля генія, якого стягують з верховин до свого рівня...

На те вже нема ради.

Мабуть, Шевченкові найбільше перепало від верхоглядів. Не кажу вже про заангажованих, про яких прислів'я: «Кому що, а курці просо». І скрізь та курка знаходить своє просо.

Але візьмемо навіть незаангажованих, а просто недалеких і ледачих верхоглядів, схильних до легких висновків типу: «у Шевченка своя правда» – національна, а не загальнолюдська:

В своїй хаті своя правда
І сила, і воля.
Але заглянемо в контекст:
Розкуйтеся, братайтеся!
У чужому краї
Не шукайте, не питайте,
Того, що не має
І на небі, а не тільки
На чужому полі.

Отже, ідеться про те, що на чужому полі нема універсальної правди, бо у кожного «в своїй хаті й своя правда».

А не правда на експорт і для сусідів.

Через 70 років ту «правду» з чужого поля таки імпортували разом з гаслом: «пролетарі усіх країн»... І задля її торжества вимордували голодом свій народ...

Не дуріте самі себе,
Учітесь, читайте,
І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь.

Коли вдуматися, то тут навіть не національні акценти виховання, а тверезо-просвітницькі, вічно актуальні: учіться і учіться... Але не забувайте прищеплювати чуже на своєму національному грунті, інакше зависнете без грунту.

У кожну епоху деякі Шевченкові рядки здавалися застарілими. А потім знову «в людській душі возобновлялись».

«День», 10 січня 2014 р.

Пам'ятник Тарасу Шевченку у Вашингтоні, встановлений у 1964 році. Автор – Лео Молодожанин

Закінчення. Початок на 2-й стор.

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

ІНТЕРВЕНЦІЯ

Тижневик «Нація і держава» неодноразово писав і про засилля офіцерів російських спецслужб у силових структурах України, і про російський сценарій розколу України на дві держави. Нагадаю, одна з них мала постати із дванадцяти відірваних від України регіонів (областей і Криму) і бути під протекторатом Москви. Тому крах путінського сценарію щодо Євромайдану, втеча Януковича з країни, підтримка світом українського народу була тією краплею, що переповнила чашу озлобленості Путіна, і він виплеснув її на півострів. У них справді дуже багато спільного з Гітлером. І Олімпіада, і захист етнічних німців у Судетах, і анексія Чехословаччини, і навіть висунення (за миротворчість!) на здобуття Нобелівської премії Гітлера – 1938 року, Путіна – 2014-го. Першому не дали, бо розпочалася Друга світова війна…

У Криму російські штурмовики (спочатку без шевронів) захопили приміщення парламенту та уряду. Там, не церемонячись із законами, кворумом та регламентом, прем'єром АРК обрали Аксьонова, ще й вирішили провести референдум на предмет «державності» Криму. «Є версії, – пише Валентина Самар у «ДТ», – бойовики, що захопили парламент і будівлю уряду Криму, – це бійці ССО – створених торік Сил спеціальних операцій ЗР Росії. Їхнє завдання – операції за кордонами Росії, де існує загроза національним інтересам Росії і життю її громадян. Минулої осені вони тренувалися на Кавказі».

У найскладнішому становищі опинилися українські військовики. Російські бойовики блокують наші військові частини в Євпаторії і Судаку, 36-у бригаду берегової охорони в Перевальську, бригаду тактичної авіації в Бельбеку і не лише її. Річ у тому, що українські військові мають наказ не стріляти в окупантів. Мовляв, якщо з нашого боку першим пролунає постріл, то в Росії буде мотивація розпочати широмасштабну війну. Схоже, вона таки її розпочне – через біснуватість свого президента, – змоделювавши які завгодно провокаційні сюжети, аж до різанини в селах або вбивств власних солдат. Москва ніколи не дорожила життями своїх громадян. Саме тим, мабуть, вона близька В.Януковичу.

Минулого тижня, такий сердитий і нервовий, він раптом винирнув у Ростові-на-Дону. На прес-конференції люто лаяв Захід і бандерівців, дивувався Путіну, який «так довго мовчить», щоправда, сказав, що військо в Україну кликати не буде, а сам повернеться, як створять йому безпечні умови перебування в Україні. Насамкінець в нервах поламав олівець і попросив пробачення в українського народу, зрозуміло, що не в усього.

Першого березня з'ясувалося, що В.Путін не лише почув В.Януковича, але й взяв у Ради Федерації дозвіл на введення російських військ в Україну «в разі нагальної потреби». Правду кажучи, Рада ця нагадувала стадо людожерів, яких п'янить передчуття людської смаженини. Таким чином узаконивши інтервенцію, В.Путін від імені РФ запропонував Раді Безпеки ООН ще раз обговорити питання України. Нагадую, що з нашої ініціативи радбез засідав двічі. Представник Росії пан Чуркін, оприлюднивши купу чергової дези, яку не сприйняв всерйоз представник жодної країни, викинув головний «козир», який, мабуть, і був підставою для російської ініціативи щодо скликання Радбезу. Нарощування російської агресії в Криму і впродовж кордонів з Україною він пояснив… зверненням Януковича, якого Росія визнає легітимним президентом, до Путіна із проханням військової допомоги для відновлення в Україні конституційного порядку. Кличучи окупаційні війська в Україну, колаборант Янукович пояснив, що в нас громадяни зазнають переслідувань за мовною ознакою та партійною приналежністю. Ну, і правозахисник Путін вирішив піти йому назустріч. Щоправда, вже за два дні, на пресконференції в Ново-Огарьово сказав журналістам, що жодної політичної перспективи у Януковича нема, президентом його не оберуть (навіть якби й обирали). Натомість, схоже, на думку Путіна, є певні перспективи в іншого представника українського політикуму. На запитання про приїзд до Москви Юлії Тимошенко В.В.П. відповів, що нічого проти цього немає. Не уточнив, чи планує зустріч із Ю.В.Т. Адже він, начебто, докладав зусилля, аби та вийшла на волю.

Навіть старожили міжнародної політики з трудом пригадують подібну одностайність представників держав світу, як під час обговорення українського питання. Жодна країна не підтримала агресивну політику Путіна щодо України. Чітко і виразно були заперечені всі московські інсинуації щодо загроз життю громадян, спекуляції на кшталт «антисемітизму», якого, як сказав представник Великої Британії, нема в Україні, як і інших «ізмів». Гідно, як інтелектуал і державний муж, тримався за засіданні представник України пан Сергєєв. А ми, хто спостерігав за засіданням Радбезу у прямому ефірі, збагнули, по-перше, що ми не самі перед російською інтервенцією, бо в нас є друзі, а по-друге , що світ, врешті збагнув, яку загрозу несе людству теперішній правитель Росії.

А ще за день В.Путін сказав, що військові навчання ЗС Росії завершилися і він їх відводить у місця постійної дислокації. Після чого воєнна експансія на Україну різко зросла, а кількість присутніх у Криму російських бойовиків збільшилася на декілька тисяч. Путін, вчергове збрехавши світовій спільноті, згодом справді може опинитися в ізоляції. Адже декто із знаних світових політиків уже помітив, що В.В.П. – не в «адекваті». Та сьогодні заручниками його звироднілого месіанства стали тисячі українських військовиків, мільйони цивільних українців. Для нас дороге кожне українське життя. Ми усвідомлюємо, як нелегко українським хлопцям, стиснувши зуби, терпіти, не стріляти. Беззбройно ставати на прю з ворогом і перемагати. За багато років ми вперше так одностайні і так щиро вболіваємо за тих, хто служить у Збройних Силах України на території АРК.

Яких же достойних синів народили і виховали українські матері! Ніхто з них не просив пощади у ворога, ніхто не продався на юдині срібняки, ніхто з них не зрадив українському народові, не зламав присягу. «Якщо нація має синів, готових за неї вмерти, то така нація безсмертна…» Пам'ятаймо ці пророчо правдиві слова. Вони про українську націю та її славних синів, якими сьогодні пишається Батьківщина. Пам'ятаймо Івана Котляревського:

Любов к Отчизні де героїть,
Там вража сила не устоїть,
Там грудь сильніша од гармат.

Марія БАЗЕЛЮК

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Янукович став шісткою в руках більш досвідченого шулера

Зламана в нестямі ручка – саме в той момент, коли Віктор Янукович повинен був перейти до вибачень перед українським народом – назавжди стане символом першої після втечі з країни прес-конференції одіозного політика. Саме цей жест на мить продемонстрував, що насправді відчуває людина, яка намагалася виглядати впевненою перед присутніми в Ростові журналістами, які емоції охоплюють її і як вона роздратована раптовою втратою влади і фінансових можливостей.

Обговорювати те, що говорив Янукович, як на мене, особливого сенсу немає. Просто тому, що це говорив не він. Янукович і так вже з моменту своєї капітуляції перед Путіним перетворився на звичайнісіньку маріонетку Кремля – він їздив до Росії частіше, ніж у свою резиденцію на Банковій і дзвонив Путіну з будь-якого принципового питання. Ну а після появи в Росії Янукович просто перестав бути гравцем. І те, що він говорив – вірніше, найчастіше читав – на цій прес-конференції – було продиктовано господарями і вивчено гостем.

Тому важливо не те, що говорив Янукович, а сам факт його публічної появи. Тепер у російського президента є можливість «пограти» з новим українським керівництвом – не визнавати його, демонструвати наявність в Росії «легітимного президента України», згортати під цим приводом двосторонні зв'язки, торгуватися із Заходом і – це найголовніше – влаштовувати провокації, які дозволять дестабілізувати ситуацію в сусідній країні і продемонструвати власним підданим, що Майдан – це справжнісінька катастрофа.

У появі Януковича в Ростові-на-Дону може бути і куди більш прозаїчний розрахунок. Колишній український президент просто став пересічною «фомкою» для процесу дестабілізації Криму. Днем раніше Верховна Рада автономії змістила уряд і обрала новим прем'єром Криму лідера російських шовіністів Сергія Аксьонова. Але для затвердження прем'єра необхідне подання президента України. Депутатам Верховної Ради, присутнім у нібито захопленій будівлі республіканського парламенту в Сімферополі, заявили що таке подання є. І зрозуміло, що підписав його не виконувач обов'язків президента України Олександр Турчинов, а той, кого називать президентом Аксьонов і голова Верховної Ради Криму Володимир Константинов – Віктор Янукович. Але тоді виникає наступне питання – а де він? Якщо Янукович дійсно підписав подання на Аксьонова, то необхідно було пред'явити його світові. І товар був показаний – обличчям. Показово, що під час своєї прес-конференції Янукович ні слова про це не сказав, можливо, його навіть не поінформували про роль у призначенні глави кримського уряду. Але головне було зроблено – Януковичем скористалися для створення в автономії маріонеткового проросійського уряду, який не заважатиме перетворенню колишнього курорту в плацдарм для подальших провокацій проти України.

Подальша доля Януковича залежатиме від успіху цих провокацій. Якщо вдасться дестабілізувати український південний схід, Януковича можуть привезти на захоплені «невідомими радикалами» території в якості нового Бабрака Кармаля, «легітимного президента» частини української території, що орієнтується на Москву і має заважати нормальному розвитку решти України. Не вдасться – Янукович буде вести життя пенсіонера і використовуватися в потрібні моменти для чергових торгів. Але найголовніше – людина, що вважала себе кращим картярем пострадянського простору, в результаті перетворилася на шістку в руках куди більш досвідченого шулера. У житті буває і не таке.

Віталій ПОРТНИКОВ
Радіо Свобода

ХРОНІКИ

ПРО УРЯД НАРОДНОЇ (НЕ)ДОВІРИ

Марія БАЗЕЛЮК

Тиждень тому, вже на порозі війни, Верховна Рада сформувала й затвердила уряд. І майже відразу деякі політики застерегли нас від критики урядовців, мовляв, критикуючи їх, будете лити воду на млин самі знаєте кого. Та Бог з ними, недорканними персоналіями, їм же і працювати лише три місяці. За такий час годі сподіватися на проведення серйозних реформ. Але про принципи формування уряду треба говорити щодня, щоб у майбутньому нікому не кортіло закріпити, як практику, ті «підходи», свідками яких ми щойно були.

Отже, євромайданівці, як і переважна більшість українського суспільства, сподівалися на створення уряду народної довіри не за партійним принципом і тим більше – не за принципом особистої відданості та покірності партійному керманичеві. До уряду мали б увійти професіонали високого класу і громадянської позиції, критерієм якої є неприйняття апріорі корупційних схем і безкомпромісне викорінення зловживань. Оскільки ніхто не має монополії на патріотизм (непохитно в це вірю), то урядовцями могли б стати не лише вихідці із вчорашньої опозиції. Ще доцільніше було б при цьому зважати на регіональне представництво, і врахування такого фактора мало б позитивний резонанс уже сьогодні. Думаю, що всі ці чинники були б неодмінно враховані, якби для людей, які реально, а не як «одобрямсы» давали перепустку в урядову «ложу», справді понад усе була Україна, а не влада та преференції, що з неї випливають. І якщо євромайданівці раділи, що з ними рахуються – начебто погоджують кандидатури і навіть кілька міністерських крісел віддають лідерам Майдану, то в тих, хто не один рік спостерігає за політіграми зблизька, після перших же кадрових призначень «іменем БЮТу» зникли всі ілюзії, а з ними і сподівання на докорінні зміни – європеїзацію державного управління.

Хто ламатиме корупційні схеми, що вкоренилися в міністерствах і відомствах та набули таких шалених масштабів, які не до кінця уявляють кабмінівські чиновники навіть з багатолітнім бюрократичним досвідом? І найголовніше – чи так уже зацікавлені в прозорості діяльності новопосталого уряду його «батьки»? На відміну від тих, хто скептично ставиться до професіоналізму очільників Антикорупційного бюро і Люстраційного комітету, припускаю, що і Тетяна Чорновол, і Єгор Соболєв, які починають свою «чиновницьку» діяльність з нуля, завдяки своїй креативності та здатності генерувати ідеї, плюс чесності та подвижництву, в яких ніхто не сумнівається, зуміють створити структури (чи бодай закласти тверді основи під них), у непідкупності яких ніхто не буде сумніватися. А це – архіважливо – дати суспільству надію, що «не все так буде», що врешті й ми очистимося від скверни підкупів і хабарництва. Нехай молодим людям щастить. Їхні успіхи бринітимуть для нас надією.

Серед призначенців БЮТу, який узурпував владу (чей же не за це віддала свої життя Небесна сотня), чи то через невмінню колег по вчорашній опозиції відстоювати свою позицію, чи через торги (підкилимні інтриги), шукаю і не знаходжу жодного, хто спроможний стати на прю з опонентом (так умовно його назвемо), коли принципові критерії вирішення проблеми мають бути застосовані на практиці. Така беззубість і послушенство абсолютно неприйнятні, коли йдеться про національну безпеку держави. Може, про неї дбали керманичі БЮТу, які нав'язали парламентаріям кандидатуру очільника МВС А.Авакова? Звісно, ні. Гірше, що нам взагалі невідомо, чим вони керувалися, – невже таки змовою з колишніми владоможцями? Адже ніхто із професійних силовиків не погодився б безперешкодно випустити за межі України злочинців, причетних до масових убивств українських громадян. Вони знають: надання злочинцям можливості уникнути покарання – злочин. І хоча про це криком кричали професійні силовики, журналісти і дехто з народних депутатів, МВС не спромоглося, ба, навіть спроби такої не зробило, хоча б взяти під варту одіозних Допу і Гепу. І навіть тепер, коли ворог переступив поріг нашого дому і щохвилини може кинути війська на Харківщину, цей дует далі гуляє на волі, зливаючись в екстазі із завезеними з Росії бандитами. Хтось, очевидно, дуже пов'язаний підкилимними угодами і компроматами, і доручив Авакову «дивитися, але нічого не бачити». Принаймні, у тих людей, з якими я говорила, іншої версії, окрім таємних домовленостей (з Януковичем, Клюєвим, Медведчуком, Путіним?) , немає. А тут ще й В.Медведчук вигулькнув із своєю «програмою виходу із кризи». І Юлія Володимирівна, яка, як запевнив Путін, може запросто відвідати Москву, нині чомусь навідується на засідання РНБО. Втім, у часи А.Клюєва на них вчащав і Медведчук. У якому статусі, цікаво, заходять, як додому, на засідання Ради Національної Безпеки і Оборони ці люди? Хоча б тепер, коли на нашу країну напала Росія, цей орган мав би дотримуватися режиму секретності. Чи не так?

І ще – про силовиків. Скажіть, хтось із нас сумнівається у тому, що перемогу у війні здобувають не лише силою зброї, а й силою духу? Мені хотілося провалитися крізь землю від плачів на програмі Савіка Шустера призначених керівниками силових структур чоловіків. Вони розповідали, як протягом чотирьох років Янукович перетворив українські Збройні Сили в руїну (і це правда), армія – не переозброєна, нечисленна, одне слово, не трать, куме, сили… Ще трохи, думаю, і скажуть, що поразка неминуча. Спасибі Анатолієві Гриценку, екс-міністру ЗСУ, після виступу якого примара зневіри щезла геть і, сподіваюсь, назавжди.

Тим часом наші хлопці стоять у Криму, на рубежах Батьківщини, як справжні герої. Ніхто з них не зрадив, не спокусився на пропоновані росіянами долари, не продав свою честь і вірність присязі. Слава Богу, бацилою продажності адмірала Дениса Березовського, від ганебної зради якого його рід не відмиється і через століття, вони не були інфіковані. Ми пишаємося вами, українські лицарі.

На цій оптимістичній ноті мала б бути крапка. Та ні. Нові «меседжі», цього разу вже від очільника СБУ Валентина Наливайченка. Він, виявляється, знову звернувся до Кремля «з проханням вивести російські війська…» і т.п. Він не вимагає від окупанта піти геть з України, а – просить. І це після того, коли провідні держави світу устами своїх представників у Раді Безпеки ООН виразно і чітко заявили Путіну хто він і що зобов'язаний зробити. Національна гордість зобов'язує нас нічого не просити у ворога, а вимагати забиратися геть з нашої землі, ну, а якщо він нас демонстративно не чує, то, відповідно, має бути знищений. Переконана, що більшість людей в Україні думають саме так.

Наші солдати кріплять Державний прапор України при вході на військову базу в Бельбеку

ДУМКИ З ПРИВОДУ

НАШ ДУХ – НЕЗЛАМНИЙ!

Я часто чую на рідній Купянщині, що це «Майдан» винен, що якби не вони… Мене це дивує, всім набридло жити в корумпованій, несправедливій Україні. «Майдан» почав будувати дійсно – Україну. І насамперед спитай себе: «Що я зробив для України?», почни з себе. А іноземним загарбникам, на кшталт Путіна, хочеться сказати, що Україна непереможна, дух українця незламний!

Вже декілька місяців увага світу прикута до подій в нашій Україні. Українці після двох десятиріч незалежності de jure почали піднімати голову і будувати свою державу de facto. Після кривавого протистояння влади і народу бандитський режим Януковича був повалений, і народ, уряд народної довіри переміг, переміг і дав надію всім, що ось ми, українці, почали позбуватися рабської ідеології, почали просто бути українцями і піклуватися про долю своєї держави.

І в момент цього піднесення так званий «старший брат», або «брат-слов'янин», здається, повинен підтримати нас. Але… Але сталося як завжди ставалося, це не сподобалося «москалям». Так, «москалям», я навмисно вжив цей термін, адже росіяни – це росіяни, а «москаль» – загарбник, наволоч і кат. Рівень неповаги до України, який дозволив собі Кремль, перейшов будь-які межі. Вони не визнають влади в Україні, а кричать, що це «бандерівці», націоналісти і фашисти, натомість підтримують людину, на чиїх руках – кров. В усіх офіційних промовах російської «верхушки» можна почути зневажливе «на Украине» замість «в Україні». Кожна вихована людина, тим паче дипломат, знає, що це, як мінімум, неповага до України – матері мільйонів українців. Введення військ у Крим, начебто для захисту російськомовного населення від утисків. Чесно, це «тупість». Погляньте тверезо, якщо в Криму чи Донеччині ми знайдемо хоча б п'ять україномовних шкіл – це велике щастя, то про які утиски ми можемо говорити. І, напевно, я ніколи не зможу пробачити 15 тисячний мітинг «москалів» на підтримку введення військ в Україну. Називаючи нашу владу «бандерівцями», вони лише зміцнюють дух боротьби, адже Бандера – людина, яка відсиділа за Україну в концтаборі, боролася за волю України і безмежно її любила. Але малі нездатні судити про великих. Недавно почув, що нас називають фашистами за те, що ми хочемо жити в українській Україні. Я згадую історію і розумію, що вона повторюється. Гітлер провів Олімпіаду і почав нібито «захищати» німців в інших країнах. І на думку мимовільно спадає, що те саме коїться зараз? І знову згадую слова Ю.Шевельова про три вороги України – це «Москва», Кочубеївщина і український провінціалізм.

Богдан БОРИСЕНКО,
16 років
м.Куп'янськ

ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА

ЧОМУ РЕКОНСТРУКЦІЯ СТАРОБЕШІВСЬКОЇ ТЕС ЗРОСЛА НА 239 МІЛЬЙОНІВ?

Наталка ПРУДКА

Збудовані в 60-ті роки минулого століття теплові електростанції (ТЕС) України стали потужними виробниками шкідливих для здоров'я речовин – радіоактивного пилу, оксидів сірки та азоту. Обсяги викидів ТЕС в десятки разів перевищують допустимі норми розвинених країн. Галузь потребує корінної модернізації з запровадженням новітніх технологій спалювання вугілля, пилогазоочисного обладнання. Натомість приватні власники теплової генерації зайнялися косметичним ремонтом, але його вартість майже зрівнялася з кошторисом модернізації теплових електростанцій.

Проект реконструкції однієї з найпотужніших в Україні теплових електростанцій – Старобешівської ТЕС (2300 МВт), що входить до складу ПАТ «Донбасенерго», нещодавно ухвалив Кабінет Міністрів. Заплановано реконструювати енергоблок №12 потужністю 200 МВт. Загальна вартість – **959,3** мільйона гривень!

Звідки така цифра? Вона викликає подив навіть у Міністерства фінансів. В Протоколі узгодження позицій міністерств та відомств щодо цього урядового проекту розпорядження про реконструкцію блоку №12 Мінфін наголошує, що, цитую, «загальна кошторисна вартість техніко-економічного обгрунтування «ПАТ «Донбасенерго» Старобешівська ТЕС. Реконструкція енергоблоку №12», схваленого розпорядженням КМ від 17.04.2013 №243-р становить **719,971** млн грн.»!

Мінфін констатує: «у порівняні з ТЕО вартість збільшено на 239,325 млн грн, у тому числі: будівельно-монтажних робіт – на 39,539 млн грн., устаткування – на 135,161 млн грн., інших витрат – на 59,733 млн грн.». З огляду на це, Мінфін звернувся до Міненерговугілля з проханням, цитую, «надати детальну інформацію щодо причин збільшення вартості проекту порівняно з вартістю ТЕО, відповідні обгрунтування, розрахунки, посилання на нормативні та розпорядчі документи (з наданням копій відповідних документів), зміни договірних умов (у разі, якщо такі зміни відбулися), тощо». Проте ці зауваження не були враховані, натомість, Міненерговугілля спрямувало цей проект на затвердження Кабінету Міністрів.

Вищезгадане ТЕО і сам проект розроблені Донецьким проектно-розвідувальним та науково-дослідним інститутом «Теплоелектропроект». Реконструюватимуть енергоблок №12 власним коштом Донбасенерго плюс кредит. Окупність проекту – 7,7 років. Роботу блоку обіцяють продовжити на 15–20 років. Перша черга проекту (без будівництва сіркоочисної установки) коштуватиме майже 756 млн грн.

Прикро визнавати, що кошти на реконструкцію Старобешівського енергоблоку №12 вже виймають з кишені малого українця – до тарифу на електроенергію компанії Донбасенерго, в якій державі належить лише 25 відсотків акцій, вже внесено інвестиційну складову. Національна комісія, що здійснює державне регулювання в сфері енергетики (НКРЕ) 25 квітня 2013 року видала постанову №457 «Про затвердження величини інвестиційної складової тарифу ПАТ «Донбасенерго». А відтак, починаючи з травня 2013-го і до кінця року на рахунок Донбасенерго надійшло понад 55 млн грн. І це при тому, що проект ще не був ухвалений Кабінетом Міністрів.

В Експертному висновку до цього урядового проекту сказано, що уряд затвердив План реконструкції та модернізації теплоелектростанцій і теплоелектроцентралей у період до 2020 року ще 8 вересня 2004-го року своїм розпорядженням №648 та змінами, внесеними наказом Міненерговугілля від 20 квітня 2012 №253. Познайомившись з цим розпорядженням ви будете здивовані: там не йдеться про реконструкцію 12-го енергоблоку (лише про модернізацію блоків №5, №11, №13).

Спроба знайти наказ Міненерго №253 про вищезгадані зміни також не увінчалася успіхом: серед величезної кількості наказів на сайті Міненерговугілля вищезгаданий відсутній, що досить дивно.

В чому полягає мета проекту? Відповідь на це запитання – в Пояснювальній записці Міненерговугілля за підписом Едуарда Ставицького. «Завданням реконструкції енергоблоку №12 Старобешівської ТЕС є відновлення котельного, турбінного, електротехнічного обладнання, модернізація існуючої системи газоочищення, що включає установку сучасного електрофільтра для очистки відхідних газів від пилу та спорудження сіркоочистки, що дозволить досягти навантажувальної спроможності блока на рівні 210 МВт, забезпечити надійну та економічну роботу блоку на 15-20 років, знизити викиди шкідливих речовин у довкілля».

Про нові технології спалювання вугілля міністр навіть не згадав, хоча протягом 90-их років, коли енергетикою керували не міністри-одноденки, а справжні фахівці, діяли програми (включно з першим варіантом Енергетичної стратегії України до 2030 року) йшлося про переобладнання всіх ТЕС новими сучасними котлами, які не забруднюють атмосферу і мають незрівнянно вищий коефіцієнт корисної дії.

Цілком очевидно, що морально застаріле, неефективне і екологічно небезпечне обладнання необхідно виводити з експлуатації. Саме це і передбачає оновлена Енергетична стратегія України до 2030 року: модернізовані блоки повинні відповідати європейським стандартам за рахунок запровадження котлів за технологією циркулюючого киплячого шару (ЦКШ), що дозволяє спалювати величезні запаси низькосортних відходів збагачення вугілля. Саме на Старобешівській ТЕС в 2005 році був завершений перший в Україні проект – на 4-му енергоблоці було замінено старий котел на новий за технологією ЦКШ. Майже 10 років знадобилося, щоб втілити першу «блакитну» мрію енергетиків, щоб потім тиражувати набутий досвід на інших енергоблоках.

Ухвалений урядом проект реконструкції 12-го блоку Старобешівської ТЕС відомий у вузьких колах експерт з енергетики, доктор технічних наук (його ім`я зумисно не називаємо) сказав: «Це спосіб відмивання коштів. В Європі давно вже не використовують такі енергоблоки, як в Україні. Наприклад, японці нам пропонували збудувати станцію «під ключ» за новими технологіями, де не було б викидів оксидів сірки та азоту, але ми чомусь йдемо своїм шляхом. Значить, це комусь вигідно. Якщо порівняти вартість проекту і якість завдяки його реалізації, то ефект буде практично нульовим. Давно потрібно припинити домазувати та латати неефективне застаріле обладнання», – каже вчений.

До речі, ще на початку 2000-их Старобешівська ТЕС (блок №4) стала першою в Україні, де збудовано котел з циркулюючим киплячим шаром за технологією німецької Лургі-Лентьєс(LurgiLentjesAG). Фінансування проекту здійснювалося практично коштом Європейського банку реконструкції та розвитку (90 відсотків). Унікальність цього проекту в тому, що котел з ЦКШ спалює відходи, тобто, шлами, вартість яких лише 5 доларів за тону, тоді як ціна вугілля сягала від 40 до 100 доларів.

Модернізація Старобешівської ТЕС здійснювалася з величезними труднощами: ЄБРР навіть зупиняв кредитування станції після того, як всупереч існуючим домовленостям про збереження цілісності майна Донбасенерго, в 2001 році три ТЕС компанії в ході скандального продажу перейшли у власність приватної компанії Ріната Ахметова «Східенерго». Згодом кредитування було відновлено і проект таки вдалося завершити.

Досвід Старобешівської ТЕС планували тиражувати й на інших теплових електростанціях країни, адже запроваджена унікальна технологія дозволяла спалювати накопичені відходи вуглезбагачувальних фабрик, що стали загрозою навколишньому середовищу Донбасу.

Крім заміни котла, на станції спорудили «сушилку» для шламів (220 тонн сухого продукту за годину), включно з системою підготовки та транспортування вологого шламу та готового продукту. За котлом було встановлено пиловловлювач – електростатичний фільтр з високим ступенем очистки димових газів шведського підрозділу Альстом (AlstomPowerSweden). Завдяки цьому викиди блоку №4 повністю відповідають європейським стандартам – 50 міліграм пилу в кубічному метрі викидів.

Вартість цього проекту – 124 мільйони євро, його окупність 4,5 роки.

За різними оцінками, в териконах Донбасу зберігається 100-200 мільйонів тонн шламів, які можна було б спалити в котлах з ЦКС. Планувалося, що ця технологія буде успішно запроваджуватися в тепловій генерації на Луганській, Добротвірській, Миронівській, Слав`янській та інших ТЕС – вже навіть були розроблені ТЕО. Планувалося навіть налагодити виробництво котлів з ЦКШ в Україні за іноземною технологією.

Але плани так і не здійснилися, адже приватні інтереси переважили здоровий глузд. З часом шлами опинилися в приватних руках, і нові власники стали продавати це сміття теплоелектростанціям за ціною вугілля, отримуючи величезні надприбутки. Водночас старе обладнання ТЕС все більше приходило в занепад, адже технологія діючих ТЕС не розрахована спалювати шлами з високим вмістом золи.

В спадок після розвалу Союзу Україна отримала величезний надлишок генеруючих потужностей – 52,2 млн кВт, з яких частка теплової генерації 52%, тоді як атомної енергетики – вдвічі менша. Але майже половина всіх енергоблоків ТЕС простоювала, занепадала, тому в загальній структурі виробництва електроенергії частка ТЕС довго трималася на рівні 40 відсотків, тоді як АЕС – приблизно 50 відсотків. Хоча 2013 року виробництво НАЕК Енергоатом штучно скорочено до 43,1 відсотка – на користь виробництва приватної теплової енергетики. Перекоси в цифрах свідчать, що теплова енергетика не витримує конкуренції з атомними електростанціями.

Тривале падіння української економіки створило передумови стагнації в енергетиці. Щоб забезпечити роботу відпрацьованого ресурсу ТЕС, електростанціям доводиться вкладати величезні кошти в ремонти. Традиційно до зими готували 70–80 теплових енергоблоків (загалом їх в Україні близько сотні), решта блоків простоювала, ржавіла, ставала непридатною до експлуатації.

Модернізація ТЕС з запровадженням провідних технологій – невідворотній процес. Але генеруючі компанії не зацікавлені виводити з експлуатації свої надлишкові потужності. Тому влада мала б проявити волю, вжити жорсткі заходи, списати безнадійно застарілі блоки, частину законсервувати, а зекономлені фінансові ресурси сконцентрувати на якісній модернізації затребуваної кількості теплових блоків.

Україна мала б нарешті запустити у виробництво власний котел, тоді б його вартість стала вдвічі нижчою, ніж іноземного виробника. В свою бутність народним депутатом відомий атомник Володимир Бронніков на виїзному засіданні профільного комітету Верховної Ради (Комітет паливно-енергетичного комплексу) на Старобешівській ТЕС в квітні 2006 року (присвяченому запуску блоку з ЦКШ), закликав теплоенергетиків створити національний інжиніринг. «Машинобудівники, енергетики та вчені повинні консолідувати свої зусилля. А кошти на відновлення енергетики будуть передбачені в тарифі в вигляді інвестиційної складової. Однак гроші перестали бути вирішальним фактором у відновленні енергетики. Прийшов час подумати над відродженням свого інтелектуального потенціалу», – вважає В.Бронніков. Але віз і нині там.

Сьогодні можна дослівно повторити сказане тоді колишнім депутатом-енергетиком, щоб вмотивувати до ефективних дій нинішню владу, адже за 8 років, що минуло з того часу, ситуація лише погіршилася.

За роки незалежності в Україні реалізовано лише два проекти модернізації відпрацьованих енергоблоків ТЕС за сучасними технологіями. Другою після Старобешівської стала Зміївська ТЕС на Харківщині (компанія Центренерго). Там на 8-му блоці станції збудовано новий котел потужністю 325 МВт за технологією німецької Сіменс спільно з харківським «Турбоатомом» – в котлі запроваджено ефективну технологію «арочної топки». Цей досвід також планували тиражувати на інших ТЕС.

Проте плани тодішнього Міненерго не справдилися – Старобешівська та Зміївська ТЕС так і не стали зразком для наслідування запланованої масштабної реабілітації вугільних електростанцій. Натомість відбувається «латання дірок» на старому обладнанні, витрачаючи на це величезні кошти.

Якщо ж владі не вистачить політичної волі змінити ситуацію в енергетиці з метою підвищення її технічного рівня, то через декілька років Україна може перетворитися з експортера в потужного імпортера електроенергії. А про експорт доведеться забути, адже Європейський Союз таки запровадить більш жорстку політику по відношенню до країн і компаній, які зневажають сучасні екологічні стандарти. Українській владі доречно познайомитися з досвідом колишніх країн соціалістичного табору – вони давно переобладнали свої ТЕС сучасними технологіями, а Україна й досі топчеться на місці.

ДАЙДЖЕСТ

«МИРОТВОРЕЦЬ» ГІТЛЕР:
невивчені уроки для сьогодення

Якщо ви цього ще не знаєте, то не можу приховувати від вас важливу інформацію: головним миротворцем світу у 1930-х був Адольф Гітлер.

Наполегливо боротися за мир у Європі та всьому світі він почав ще до здобуття посади райхсканцлера 30 січня 1933 року. Ясна річ, у цій боротьбі була певна специфіка: на кожному кроці Гітлер наголошував, що Німеччина прагне миру і тільки миру, але для цього повинні бути скасовані засадничі положення несправедливої Версальської мирної угоди 1919 року, всі етнічні німецькі землі об'єднані в одному «Великому Райху», якому дозволять сформувати сильну армію (заборонену тією ж Версальською угодою) для захисту німецьких національних інтересів. От тоді настане міцний і непорушний мир, в якому фюрер зацікавлений особисто, бо він, мовляв, солдат-фронтовик, що спізнав усі жахіття війни.

Після здобуття влади Гітлер продовжив ту саму лінію, тільки спочатку вів її у ще більш миролюбних тонах. Так, 5 вересня 1934 року він заявив: «Німеччина зробила все можливе, щоб забезпечити мир у всьому світі. Якщо війна знову прийде до Європи, то тільки внаслідок комуністичного хаосу».

Приспавши сусідів миролюбною риторикою, Гітлер 18 березня 1935 року запроваджує загальний військовий обов'язок, заборонений Німеччині за умовами Версальської угоди. При цьому він знову говорить про мир та про оборонний характер своєї акції. Мовляв, «несправедливий мирний договір, повне роззброєння Німеччини у світі, де всі інші повністю озброєні» тощо не дозволять німцям почуватися у безпеці. Й урочисто заявляє: «У цю годину німецький уряд повторює німецькому народові і всьому світові запевнення у своїй рішучості ніколи не виходити за рамки охорони честі німців і свободи Райху, і тим більше він не має наміру, переозброївши німецьку армію, створювати інструмент для військового нападу, а навпаки, діє виключно для оборони і, отже, для підтримки миру. Таким чином, уряд Райху висловлює впевнену надію в тому, що німецькому народу, який знову здобув свою гідність, можна надати честь стати рівним і незалежним і зробити свій внесок у зміцнення вільного та відкритого співробітництва з іншими державами».

Тоді ж Гітлер урочисто надав гарантії, що «після врегулювання Саарського питання Німеччина більш не пред'являтиме територіальні вимоги Франції».

А 21 травня 1935 року Гітлер заявив: «Німцям потрібен мир… Німці хочуть миру… Ніхто з нас не збирається нікому загрожувати». І додав з приводу Австрії: «Німці не збираються і не хочуть втручатися у внутрішні справи Австрії, анексувати Австрію або влаштовувати аншлюс».

Реалізуючи свою миролюбну політику, Гітлер 7 березня 1936 року вводить війська у демілітаризовану Рейнську область на кордоні з Францією. І поки дивізії Вермахту марширують до французьких кордонів, він виголошує: «Ми урочисто обіцяємо, що зараз, більш ніж коли-небудь, ми докладатимемо зусиль для досягнення порозуміння між народами Європи, особливо з сусідніми західними державами… У нас немає територіальних претензій у Європі!.. Німеччина ніколи не порушить мир».

Того ж року Німеччина проводить Олімпіаду (і зимову, і літню), яка активно використовується для того, щоб переконати всіх у миролюбності Райху. Була пом'якшена внутрішня політика, зокрема, щодо євреїв. Кілька спортсменів єврейського походження одержали місця в олімпійських командах. Кудись зникли всі антиєврейські плакати, брошури і книги. Німецьким газетам на період Ігор було заборонено друкувати тексти расистського спрямування, а мешканцям Берліну суворо наказали утримуватися від негативних публічних висловлювань про євреїв та негрів. З концтаборів випустили більшість в'язнів, розселивши їх, утім, подалі від столиці, а для повної ліквідації безробіття були створені додаткові робочі місця. Відтак чотири мільйони іноземних туристів отримали суто позитивні враження і після того ще тривалий час заперечували агресивність і злочинність нацизму – то все вигадки, ми там самі були, і нічого такого не бачили, німці прагнуть миру!

1938 року армія вже сформована і почала озброюватися новітньою технікою. Стилістика риторики Гітлера змінюється. 20 лютого він виголошує промову на захист прав «співвітчизників» (дуже розмите поняття, яке дозволяє включати до нього тих, хто не є етнічними німцями) за кордоном: «Нестерпно для світової держави знати, що поруч з нею живуть побратими по національності, які постійно приречені на найважчі страждання за свої симпатії чи свою згоду з усією нацією, її долею і її світоглядом. В інтересах Німецького Райху подбати про захист цих німців, які не в змозі через наявність кордонів між нами забезпечити свою політичну і духовну свободу власними силами». Менше, ніж через місяць, здійснюється аншлюс Австрії…

Далі розпочинається епопея з судетцями Чехословаччини. Німецькою у них була тільки літературна мова, а між собою вони розмовляли на діалекті, що відрізнявся від цієї мови майже так, як голландська – від німецької. В одній державі німці та судетці ніколи не жили, якщо, звісно, не вважати такою державою аморфну середньовічну Священну Римську імперію німецької нації. Тепер унаслідок нацистської пропаганди вони усвідомили себе «істинними арійцями» та виступали під проводом місцевого фюрера Конрада Генлейна за автономію Судетської області у складі федеративної Чехословаччини (це офіційна вимога), а неофіційно – за приєднання Судет до Третього Райху.

У травні 1938 року генлейнівська партія висуває вимогу провести референдум з приєднання Судетських земель до Німеччини. На 22 травня – день муніципальних виборів – був призначений путч з тим, щоб взяти під контроль Судети та «правильно» провести референдум. Але чехословацький уряд повівся рішуче, придушивши силою виступи генлейнівців. Водночас офіційна Прага погодилася на створення німецьких автономних районів. Але 12 вересня Гітлер виступив з вимогою надати самовизначення судетцям; мовляв, він прагне миру й тільки миру, але «не для того Всемогутній створив сім мільйонів чехів, щоб вони гнобили три з половиною мільйони судетських німців». 13 вересня нацисти розпочали у Судетах збройне повстання; після дводенних боїв воно було придушене, Генлейн утік до Німеччини, у боях загинули десятки путчистів, сотні були поранені, чимало заарештовано.

Гітлер з усіх трибун погрожував – він, мовляв, прагне миру і є визнаним миротворцем, але у цій ситуації можлива війна якнайширшого масштабу. І демократичний Захід завагався. А Гітлер не вгамовувався. 26 вересня 1938 року він заявив: «Я, як і раніше, запевняю, що, коли чехи врегулюють відносини зі своїми національними меншинами, держава Чехословаччина перестане мене цікавити, і, якщо хочете, я можу дати ще одну гарантію: нам не потрібні жодні території Чехословаччини». Гітлеру вкотре повірили – і була підписана сумнозвісна Мюнхенська угода…

Як наслідок, у 1938 році найвпливовіший політичний журнал світу TIME оголосив Адольфа Гітлера «Людиною року» і «миротворцем» за мирну анексію Судетської області Чехословаччини і «попередження громадянської війни» шляхом підписання Мюнхенської угоди. Крім того, за свої заслуги Гітлер був висунутий на здобуття Нобелівської премії миру 1939 року, але тут розпочалася Друга світова війна.

Але і після початку цієї війни Гітлер не втомлюється виступати з мирними пропозиціями. Так, 6 жовтня 1939 року, вже розділивши другу Річ Посполиту зі Сталіним, він звертається до західних демократій: «Я не раз висловлював Франції свої побажання назавжди поховати нашу стару ворожнечу і зблизити ці дві нації, у кожної з яких настільки славне минуле… Не менше зусиль присвятив я досягненню англо-німецького порозуміння, більше того, встановленню англо-німецької дружби… Навіть сьогодні я вірю, що реальний мир у Європі і в усьому світі може бути забезпечений тільки в тому разі, якщо Німеччина й Англія прийдуть до взаєморозуміння… Навіщо потрібна ця війна?» – риторично запитував фюрер. А за тиждень перед цим виступом він обговорив з генералітетом план якнайшвидшого нападу на Францію одночасно з загарбанням Бельгії, Голландії та Люксембургу.

А тепер скажіть-но: чи нічого вам не нагадує миротворча риторика Гітлера та супроводжувана нею діяльність із вивищення Райху? І чи засвоїли уроки з усього того демократичні держави Європи та світу?

Сергій ГРАБОВСЬКИЙ,
кандидат філософських наук, член Асоціації українських письменників
Радіо Свобода

УВАГА: НОВА КНИГА

Вельмишановні панове!

Марія Волощак – багаторічний літературний редактор, член Національної спілки журналістів України, авторка практичних посібників «Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання», «Збірник мовностилістичних порад лінгвістів, літературознавців, публіцистів», «Складні випадки правопису та відмінювання прізвищ і географічних назв», «Особливості правопису, відмінювання та походження імен».

У четвертому виданні посібника ***«Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання»***, що готується до друку, матеріал розміщено за алфавітом за частиномовною належністю ключових слів у словосполученнях. Ключові слова – це ті слова, вживання яких є помилковим.

Практичний посібник знадобиться журналістам, державним службовцям, політологам, учителям, студентам, працівникам культури, рекламодавцям.

Для поліпшення стану діловодства і підвищення кваліфікації працівників пропонуємо долучитися до видання вищевказаного посібника, переказавши на рахунок ПП «Фірма літературного редагування і перекладів «Марія Волощак» одну тисячу гривень. У свою чергу, зобов'язуємося розмістити в книжці Ваш логотип, а також внести у список меценатів. Окрім того, Ви отримаєте безоплатно 10 нових примірників.

ПП «Фірма літературного редагування і перекладів „Марія Волощак"» (м. Київ)
ЄДРПОУ 33101652, р/р 26006000014893 в ПАТ «Укрсоцбанк», МФО 300023

НАША МОВА КАЛИНОВА...

ЯК МИ ГОВОРИМО І ПИШЕМО

Неправильно	***Правильно***
Дірокол...	*Діркопробивач...*
Дубльонка...	*Шкірянка (дублянка)...*
Задор його не вщухав...	*Запал його не вщухав...*
Знайомство з цим документом...	*Ознайомлення з цим документом...*
Прихожани...	*Парафіяни...*
Виносливий спортсмен...	*Витривалий спортсмен...*
На Дніпропетровській землі...	*На дніпропетровській землі...*
Заключні результати...	*Кінцеві результати...*
Капустяна тля...	*Попелиця (попільниця)...*
Недобросовісні сторожі...	*Несумлінні охоронці...*
І чому їй це взбрело в голову...	*І чому їй це спало (зійшло, сплило) на думку...*
Він вийшов зі скрутного становища...	*Він дав собі раду в скруті...*
Усе це вимагає внести зміни до закону...	*Усе це потребує внесення змін до закону...*

Підготувала Марія ВОЛОЩАК

Практичні посібники Марії Волощак **"Особливості правопису, відмінювання та походження імен", "Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання", "Збірник мовностилістичних порад лінгвістів, літературознавців, публіцистів", "Складні випадки правопису та відмінювання прізвищ і географічних назв"** можна замовити тел. (044)353-19-77, моб. (095)718-98-00, (068)789-59-12, e-mail: **voloschak@yandex.ru**

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор – Степан Брацюнь,
головний редактор – Марія Базелюк.
Редакційна колегія: Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9